

Министерство образования и науки республики Бурятия
ГБОУ «Сорокская сойотская школа-интернат среднего общего образования»

<p>«Согласовано» Руководитель МО учителей нач. классов Шорноева С.А. / <u>СШОС</u> / Протокол № <u>1</u> от «<u>28</u>» <u>августа</u> 2023 г.</p>	<p>«Согласовано» Заместитель директора по УМР ГБОУ «СШИ СОО» Бадеева Т.Г. / <u>Бад</u> - / «<u>28</u>» <u>августа</u> 2023 г.</p>	<p>«Утверждаю» Директор ГБОУ «СШИ СОО» Ниндакова З.У. / <u>ЗУ</u> / Приказ № <u>68</u> от <u>28 августа</u> 2023 г.</p>
--	---	---

Рабочая программа

по Бурятскому языку
предмет, класс

Тронтеева С.Б. учитель нач. кл.
ФИО должность

Рассмотрено на заседании
Педагогического совета
Протокол № 1
от «28» августа 2023 г.

у. Сорок
2023-2024 уч. год

Тайлбари бэшэг

2 -4 классай түрэлхи хэлэ үзэхэ тобшо тайлбари иимэ журамшуулхан баримта бэшэгүүд дээрэ үндэһэлнэ:

1.Закон Российской Федерации» Об образовании" ФЗ РФ № 273 от 29.12.2012 г.;

2. Закон Республики Бурятия "Об образовании" № 240-V от 13.12.2013 г;
3. Учебный план государственного бюджетного общеобразовательного учреждения «Сорокская сойотская школа-интернат среднего общего образования», утвержденного приказом директора школы от 28.08.2023 года № 68
4. Приказ № 766 от 23 декабря 2020 г. «О внесении изменений в федеральный перечень учебников, допущенных к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования организациями, осуществляющими образовательную деятельность, утверждённый приказом Министерства просвещения Российской Федерации от 20 мая 2020 г № 254»
5. Положения «О рабочей программе педагога» государственного бюджетного общеобразовательного учреждения «Сорокская сойотская школа-интернат среднего общего образования», утверждённого приказом директора от 28.08.2023 г. № 68
6. Содномов С.Ц, Жамбалова Д.П., Дулмаева Б-Х,О: 2-4-дахи класс. - Улаан – Үдэ, «Бэлиг» хэблэл, 2011 он; Буряад Республикын Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерство баталхан;
ФУП-ай ёһоор буряад хэлэн ба түрэлхи хэлэн хоёрто бүхыдөө 5 час үгтэнэ, тиимэһээ буряад хэлэндэ 3 час үгтэнэ.

Буряад хэлэнэй хэшээлнүүдэй дүнгүүд.

Ами бэеын дүнгүүд (личностнэ):

- эрдэм нуралсалда найн хандасатай болохо;
- түрэлхи хэлэ үзэхэ һонирхол бүрилдэхэ;
- нуралсалай ном соо дурадхаһан шэнжэлхы ажалда һонирхол бүрилдэхэ;
- амжалта туйлаха шалтагаануудые мэдэрхэ;
- хүнэй сэдхэлэй болон бодолнуудайнь юртэмсэ ойлгохо, бодомжолхо;
- хүнэй үйлэ хэрэгтэ өөрын сэгнэлтэ үгэхэ шадабаритай болохо;
- түрэл арадтаа, түрэлхи хэлэндэ унтаршагүй дурлал түрэхэ.
- нигүүлэсхы найхан сэдхэл хүмүүжүүлэгдэхэ;

Регулятивна дүнгүүд:

- нуралсалай зорилго шиидхэхэ аргуудые мэдэрхэ;
- табиһан зорилгодоо тааруулан, ажаябуулгаяа түсэблэхэ хөөрэлдөөндэ хабаадалсаха;
- текстүүдтэй хүдэлхэ үгтэһэн тусхайта тэмдэгүүдые ойлгохо;
- багшын хүтэлбэри доро нуралсалайнгаа үйлэ ябаса хинаха;
- даабари дүүргэхэдээ, эдэбхи гаргаха;
- өөрынгөө шадабари, мэдэсэ зүбөөр сэгнэхэ.
- бэеэ даанги ажал эмхидхэхэ

Познавательна дүнгүүд:

- аман ба бэшэмэл мэдээсэл хэхэ;
- нуралсалай зорилго шиидхэхэ элдэб аргуудые мэдэрхэ;
- үзэжэ байһан зүйлнүүдээ шухала ба юрын шэнжээр анализлаха;
- өөрынгөө тэмдэглэһэн шэнжэнүүдээр юумэ шэнжэлхэ, зэргэсүүлхэ, бүлэглэн хубаарилха(классифицировать);
- тобшолон гаргаха аргуудые мэдэхэ;
- үзэжэ байһан үзэгдэлнүүдэй ушар шалтагаанай холбоо мэдэхэ;

- текст соо хэрэгтэй мэдээсэлээ олохо;
- үзэжэ байһан материалаа өөрынгөө дүршэлтэй зэргэсүүлхэ;
- текст дотор табиһан асуудалда харюу олохо;
- уран үгын удхыень тайлбарилха;
- харша болон дүтэрхы удхатай үгэнүүдые олохо;
- танигдаагүй үгэнүүдэй удхыень текст соо тухайлха.

Коммуникативна дүнгүүд:

- бүлэгэй ажалда һонирхол үзүүлхэ;
- зүбөөр асуудал табиха;
- бүлэгэй ажалда нэгэ һанал зүбшэн хэлсэхэ;
- хэлэлгын уран аргуудые (голос, темп, мимика, жест, движение) хэрэглэн хүнтэй харилсаха;
- хүнэй һанамжа зүбөөр ойлгохо, тэрээндэ хүндэтэйгөөр хандаха;
- хамтын ажал анхарха, өөрынгөө һанамжа оруулха;
- нравственна ойлгосонуудые(хани барисаан, түрэл гарал, гэр бүлэ, үетэн нүхэд) мэдэрхэ;
- хамтын ажалай дүн сэгнэхэ.

Предметнэ результат:

Һуралсалай жэлэй һүүлдэ 2-дохи классай һурагшад иимэ мэдэсэ ба дүршэлтэй болоһон байха:
Һурагшад мэдэхэ ба шадаха ёһотой:

- түргэн ба удаан аяялгануудай, дифтонгнуудай, йотированна аялгануудай илгаае.
- аялганай тааралдалнуудые, абтаһан үгэнүүдэй һүүлэй аялгануудые;
- мэдүүлэлэй дунда ехэ үзэгөөр бэшэгдэдэг үгэнүүдые;
- мэдүүлэлэй һүүлдэ табигдадаг сэглэлтын тэмдэгүүдые.

Һурагшад иимэ дадалтай болоһон байха:

- багшын уншажа үгэхэдэ, 25-30 үгэтэй текстые алдуугүйгөөр, гоё сэбэрээр бэшэхэ.
- фонетическэ шүүлбэри хэхэ: аялган хашалган хоерой илгаае, түргэн ба удаан аялгануудые, хатуу ба зөөлэн хашалгануудые, абтаһан үгын һүүлэй аялгануудые зүбөөр хэлэжэ үгэхэ.
- мэдүүлэл сооһоо шухала гэшүүдые оложо, тэрээн соохи үгэнүүдэй удхын холбооё асуудалаар олохо (аман үгөөр).
- хамтаараа табиһан түсэбэй ёһоор (30-35 үгэтэй) һургаланы изложени бэшэжэ һураха.

Дүримөөр шалгагдахагүй үгэнүүд: алфавит, аптека, алирһан, борбоосгой, боргооһон, бүмбэгэ, велосипед, даһан, долгин, жэргэмэл, жэрхи, зөөхэй, зэдэгэнэ, капуста, конторо, мийсгэй, мылэ, мянган, нюрһан, нюһан, онгосо, помидор, пальто, расписани, радио, сабхи, сагаалган, улаалзай, урьха, үгэрсэ, үльгэр, үндэһэн, фамили, форточко, хартаабха, хилээмэн, хюмһан, хюрөө, һайндэр, һармагшан, чемпион, шаазгай, шоколад, шэниисэ, элжэгэн, эрбээхэй, эльгэн, юбкэ, юһэн, яблока, ялаагана, ямаан, ялагар.

РАЗДЕЛ БА ТЕМЭНҮҮДЭЙ СОДЕРЖАНИ

№ п/п	Разделнүүд	Саг	Содержани
I.	Мэдүүлэл	13ч	Хэлэлгэ соо мэдүүлэл илгах. Хэн, юун тухай хэлэгдэһэн үгэнүүдые мэдүүлэл сооһоо илган олохо. Мэдүүлэлэй шухала гэшүүдтэй (нэрлүүлэгшэ, хэлэгшэ) танилсалга. Мэдүүлэлэй һүүлдэ табигдадаг асууһан ба шангадхаһан тэмдэгүүдтэй танилсаад, тэдэнээ бэшэг дээрэ зүбөөр хэрэглэжэ шадаха. Үзэһэн грамматическа формонуудые хэрэглэн, мэдүүлэлнүүдые зохёожо шадаха. Мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй холбоо тухай ойлгожо абаад, схемэ хэрэглэн харуулжа шадаха.
II	Үгэ. Абьян ба үзэгүүд	36ч	Аялган ба хашалган абьянууд, тэдэнэй илгаанууд. Түргэн ба удаан аялганууд, тэдэнэй илгаанууд. Ай, ой, эй, уй, үй абьянуудые зүбөөр үгүүлжэ, бэшэжэ һураха. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд, тэдэниие зүбөөр үгүүлжэ, илгажа шадаха. Үе, үгэнүүдые үеэрнь халгааха. Үгэ таһалжа, нэгэ мүрһөө нүгөө мүртэ оруулжа һураха. Эрэ, эмэ, эрсэ аялгануудые зүб илгажа, үгэ соо эрэ, эмэ аялгануудые холин худхангүй бэшэжэ һураха. Аялганай тааралдал ба һубарил. Энэ дүрим тон һайнаар ойлгожо абаад, бэшэг дээрэ зүбөөр хэрэглэжэ шадаха. Үгын эхин үедэ, дунда, һүүлдэ у-ү, уу-үү, уй-үй, ы-ий, өө-ээ аялгануудые бэшэхэ дүримүүд. Абтаһан үгэнүүд тухай ойлгосо. Абтаһан үгэнүүдэй сохилтотой аялганиие зүбөөр үгүүлжэ, бэшэжэ һураха. Абтаһан үгын а, о, э аялган һүүлнүүдые зүбөөр бэшэжэ һураха. Илгаһан хатуу ба зөөлэн тэмдэгүүд, тэдэниие зүбөөр хэрэглэжэ шадаха. Үгын дунда ба һүүлдэ б-п, г-к, д-т хашалгануудые зүбөөр бэшэхэ дүршэлтэй болохо. Алфавит сээжээр мэдэхэ. Словарь сооһоо багшын заабаряар хэрэгтэй үгэнүүдые алфавидай гуримаар буулгажа бэшэхэ.
III	Юумэнэй нэрэ	13ч	Юумэнэй нэрэ. Хэн? юун? гэхэн асуудалнуудта харюусадаг үгэнүүд. Юумэнэй нэрын тоо, тэдэнэй илгаанууд. Юумэнэй нэрын зохилдол. Юумэнэй нэрын һүүл залгалтануудые абадаг тухай ойлгосо (асуудалнуудаар). Тусхайта юумэнэй нэрэнүүд. Хүнэй нэрэ, обог, фамилиин, амитадта үгтэһэн нэрын, хото, тосхон, хада уулын, гол мүрэнүүдэй нэрын эхиндэ ехэ үзэг бэшэлгэ.
IV	Үйлэ үгэ	4ч	Үйлэ үгэ. Юу хэнэб? яанаб? гэхэн асуудалнуудта харюусадаг үгэнүүд. Үйлэ үгэ – шухала гэшүүн, мэдүүлэл сооһоо илгажа һуралга.
V	Тэмдэгэй нэрэ	8ч	Тэмдэгэй нэрэ. Ямар? гэхэн асуудалда харюусадаг үгэнүүд. Тэмдэгэй нэрын юумэнэй нэрэтэй холбоо оложо һуралга. Тэмдэгэй нэрэнүүдые хэлэлгэ сооһоо, бэшэгтэ хэрэглэжэ һуралга. Синонимууд, антонимуудые ойлгосо, хэрэглэжэ шадаха.
VI	Үгын үндэһэн. Түрэл үгэнүүд	6ч	Үгын үндэһэн тухай юрэнхы ойлгосо. Нэгэ үндэһэтэ үгэнүүд. Тэдэнэй үндэһэ олохо дүршэлтэй болохо.

VII	Хэлэлгэ	11ч	Хөөрэлдөөн, рассказ, асуудал болон харюу. Багшын хүтэлбэри доро багахан рассказда асууһан гү, али юрэ хөөрэхэн мэдүүлэлнүүдтэй түсэб табижа шадаха. Хэлэлгэ мэдүүлэлнүүдһээ бүридэдэг гэжэ ойлгосо. Аман хэлэлгэ ба бэшэгэй хэлэлгэ ойлгосо. Монолог, диалог зохёожо шадаха. Уг гарбал мэдэжэ абаха. Текст нэрлэжэ шадаха, текстын бүлэг зүб бэшэлгэ. Текстын хубинуудые хөөрөжэ хуралга, хубинуудые хубаажа хуралга. Текстын янзанууд: зураглал, домоглол зохёожо бэ бэшэжэ шадаха.
VIII.	Хэлэлгын нюусанууд	6ч	Фразеологизмуудые ойлгосо. Хэрэглэн хэлэжэ шадаха. Тогтомол холбоо үгэнүүд: оньһон үгэнүүд болон таабаринуудтай танилсалга бэ сээжэлдэлгэ.
IX.	Дабталга	5ч	Түргэн ба удаан аялгануудые, дифтонгнуудые, йотированна аялгануудые дабталга. Аялганай тааралдал ба хубарил, абтаһан үгэнүүдые бэхижүүлгэ. Хэлэлгын хубинуудай илгаа.
	Хамта дээрээ:	102 ч.	

Нуралсалай түсэб

№ п/п		Хэшээлэй бүлэг ба темэ	Сагай хубаари	Шалгалтын ажал	Болзор	
					Түсэбэй ёһоор	Фактическа
	I.	Мэдүүлэл	13 ч			
1	1.1.	1-дэхи класста үзэһэнөө дабталга	1ч			
2	1.2	Мэдүүлэл	1ч			
3	1.3	Мэдүүлэлэй ехэ үзэг	1ч			
4	1.4	Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд	1ч			
5	1.5	Нэрлүүлэгшэ, хэлэгшэ	1ч			
6	1.6	Диктант. Оролто диагностика	1ч	Диктант		
7	1.7	Мэдүүлэл соохи холбоо үгэнүүд	1ч			
8	1.8	Юрэ хөөрэхэн мэдүүлэл	1ч			
9	1.9	Асууһан мэдүүлэл	1ч			
10	1.10	Шангадхаһан мэдүүлэл	1ч			
11	1.11	Үзэһэнөө дабталга	1ч			
12	1.12	Шалгалтын диктант	1ч	Диктант «Намар».		
13	1.13	Алдуугаар хүдэлмэри	1ч			
	II.	Үгэ. Абяан ба үзэгүүд	36 ч			
14	2.1	Үгэ	1ч			
15	2.2	Аялган ба хашалган абяанууд. Тэдэнэй илгаа	1ч			
16	2.3	Аялган ба хашалган абяанууд. Тэдэнэй илгаа	1ч			
17	2.4	Үгэ ба үе	1ч			
18	2.5	Үгэ ба үе	1ч			
19	2.6	Үгэ таһалжа шэнэ мүртэ оруулга	1ч			
20	2.7	Үгэ таһалжа шэнэ мүртэ оруулга	1ч			
21	2.8	Буряд алфавит	1ч			
22	2.9	Буряд алфавит	1ч	Бэеэ даанги хүдэлмэри		
23	2.10	Шалгалтын диктант	1ч	Диктант «Шубуудай аян»		
24	2.11	Алдуугаар хүдэлмэри	1ч			

25	2.12	Түргэн ба удаан аялганууд	1ч		
26	2.13	Дифтонгнууд	1ч		
27	2.14	Йотированна аялганууд	1ч		
28	2.15	Йотированна аялганууд	1ч		
29	2.16	Аялганай тааралдал	1ч		
30	2.17	Аялганай тааралдал	1ч		
31	2.18	Аялганай хубарил	1ч		
32	2.19	Аялганай хубарил	1ч		
33	2.20	Дифтонгнууд уй-үй	1ч		
34	2.21	Удаан ы-ии	1ч		
35	2.22	Удаан өө-ээ	1ч		
36	2.23	Удаан өө-ээ	1ч	Нэргылэлгын диктант	
37	2.24	Хашалган абьян ба үзэгүүд	1ч		
38	2.25	Хатуу ба зөөлэн хашалганууд	1ч		
39	2.27	Зөөлэн тэмдэгэй үүргэ	1ч		
40	2.27	Зөөлэн хашалган	1ч		
41	2.28	Б, г, д хашалганууд	1ч		
42	2.29	Б, г, д хашалганууд	1ч		
43	2.30	Б, г, д хашалганууд	1ч		
44	2.31	Абгаһан үгэнүүд	1ч		
45	2.32	Абгаһан үгэнүүд	1ч		
46	2.33	Абгаһан үгэнүүд сохи илгаһан Ъ	1ч		
47	2.34	Бэхижүүлгэ	1ч		
48	2.35	Шалгалтын диктант	1ч	Диктант «Фабрика»	
49	2.36	Алдуугаар хүдэлмэри.	1ч		
	III.	Юумэнэй нэрэ	13 ч		
50	3.1	Юумэнэй нэрэ. Хэн? Юун?	1ч		
51	3.2	Юумэнэй нэрын тоо	1ч		
52	3.3	Юумэнэй нэрын тоо	1ч		
53	3.4	Тусхайта юумэнэй нэрэнүүд	1ч		
54	3.5	Тусхайта юумэнэй нэрэнүүд	1ч		

55	3.6	Тусхайта юумэнэй нэрэнүүд	1ч			
56	3.7	Тусхайта юумэнэй нэрэнүүд	1ч	Бэеэ даанги хүдэлмэри		
57	3.8	Юумэнэй нэрын зохилдол	1ч			
58	3.9	Юумэнэй нэрын зохилдол	1ч			
59	3.10	Юумэнэй нэрын зохилдол	1ч	Бэеэ даанги хүдэлмэри		
60	3.11	Үзэхэнөө дабталга	1ч			
61	3.12	Шалгалтын диктант	1ч	Диктант «Голой эрьедэ»		
62	3.13	Алдуугаар хүдэлмэри.	1ч			
	IV	Үйлэ үгэ	4 ч.			
63	4.1	Үйлэ үгэ. Юу хэнэб? Яанаб?	1 ч.			
64	4.2	Үйлэ үгэ – шухала гэшүүн	1ч.			
65	4.3	Шалгалтын диктант	1 ч.	Диктант «Ойн онтохон»		
66	4.4	Алдуугаар хүдэлмэри	1 ч.			
	V	Тэмдэгэй нэрэ	8 ч.			
67	5.1	Тэмдэгэй нэрэ, Ямар?	1ч			
68	5.2	Тэмдэгэй нэрын юумэнэй нэрэтэй холбоо	1ч			
69	5.3	Тэмдэгэй нэрын юумэнэй нэрэтэй холбоо	1ч			
70	5.4	Тэмдэгэй нэрын юумэнэй нэрэтэй холбоо	1ч	Бэеэ даанги хүдэлмэри		
71	5.5	Синонимууд, антонимууд	1ч			
72	5.6	Синонимууд, антонимууд	1ч			
73	5.7	Хадуужа абаад бэшэлгэ	1ч	Хадуужа абаад бэшэлгэ		
74	5.8	Алдуугаар хүдэлмэри	1ч			
	VI.	Үгын үндэһэн. Түрэл үгэнүүд	6 ч			
75	6.1	Үгын үндэһэн. Түрэл үгэнүүд	1ч			
76	6.2	Нэгэ үндэһэтэ үгэнүүд	1ч			
77	6.3	Нэгэ үндэһэтэ үгэнүүд	1ч			
78	6.4	Түрэл үгэнүүд	1ч			
79	6.5	Түрэл үгэнүүд	1ч			
80	6.6	Үзэхэнөө дабталга	1ч	Бэеэ даанги хүдэлмэри		
	VII.	Хэлэлгэ	11 ч.			

81	7.1.	Хөөрэлдөөн, рассказ, асуудал болон харюу.	1 ч.		
82	7.2.	Монолог, диалог	1 ч.		
83	7.3.	Миний уг гарбал	1 ч.		
84	7.4	Текст	1ч		
85	7.5	Текст	1ч		
86	7.6	Абзац	1ч		
87	7.7	Текстын хувицууд	1ч		
88	7.8	Текстын янзанауд	1ч		
89	7.9	Текстын янзанауд	1ч		
90	7.10	Нургалгын изложени	1ч	Изложени «Хэрмэн»	
91	7.11	Алдуугаар хүдэлмэри.	1ч	Алдуугаар хүдэлмэри	
	VIII.	Хэлэлгын нюусанууд	6 ч.		
92	8.1	Фразеологизмууд	1ч		
93	8.2	Фразеологизмууд	1ч		
94	8.3	Тогтомол холбоо үгэнүүд	1ч		
95	8.4	Тогтомол холбоо үгэнүүд	1ч		
96	8.5	Жэлэй хүүлдэ бэшэгдэхэ диктант	1ч.	Диктант «Манай нүхэд»	
97	8.6	Алдуугаар хүдэлмэри	1ч.	Алдуугаар хүдэлмэри	
	IX.	Жэл соо үзэхэнөө дабталга	5 ч.		
98	9.1	Жэл соо үзэхэнөө дабталга	1ч		
99	9.2	Жэл соо үзэхэнөө дабталга	1ч		
100	9.3	Жэл соо үзэхэнөө дабталга	1ч		
101	9.4	Жэл соо үзэхэнөө дабталга	1ч		
102	9.5	Жэл соо үзэхэнөө дабталга	1ч		
		Итого:	102 ч		

Шалгалтын хүлэлмэринүүд.

Диктант (12 хэшээлдэ)

Намар

Эртын намар үнгэрбэ. Наранай элцэ нуларба. Үдэртөө һэрюун болоо. Үглөөгүүр дарагар хюруу унаад хононо. Шубууд дулаан орон тээшээ ниидээ. Хамаг амитан үбэлдэ бэлдэнэ. (23 үгэ)

Грамматическа даабаринууд:

1. Диктант соо хэды мэдүүлэл байнаб?
2. Түүрүүшын мэдүүлэлэй шухала гэшүүдые зурагты.

Диктант (15 хэшээлдэ)

Таряан.

Талын аалин һэбшээндэ таряанай хоолос найгалзана. Добын хаяагаар эбхэрһэн долгин шэнги сайбалзана. Аяр шара үнгөөрөө арбай таряан ялбайна. Миисгэйн һахалай маягтай мянган сасаг һарбайна. (25 үгэ)

Грамматическа даабаринууд:

1. Шэнэ мүртэ таһалан оруулжа болохогүй үгэнүүд байна гү? Бэшэгты.
2. Түүрүүшын мэдүүлэлэй шухала гэшүүдые зурагты.

Диктант (31 хэшээлдэ)

Васька миисгэй.

Васькын шэхэниинь һонор. һахалынь ута. Үһэниинь зөөлэхэн. Гал шара нюдэтэй. Хүлдөө хурса хюмһатай. Васька ехэ мэхэтэй. Мяха эдихэ дуратай. Нюргаа матаруулаад, нюдөө аняад, һүүлээ годируулаад һуняадаг. (28 үгэ)

Грамматическа даабаринууд:

1. Дифтонготой үгэнүүд доогуур зурагты.
2. Түрүүшын мэдүүлэлэй үгэнүүд соо зөөлэн хашалган доогуур зурагты.

Диктант (43 хэшээлдэ)

Почто.

Федиин аха Москвада нурана. Федя ахадаа бэшэг бэшэбэ. Тэрэ бэшэгээ конвер соо хээд, гаршаглаад, почтодо табиба. Ахань Федидэ харюу бэшэбэ. Тэрэниинь почтальон үгэбэ. Почто гээшэ иимэ ехэ тухатай. (31 үгэ)

Грамматическа даабари.

1. Абтаһан үгэ доогуур зурагты.
2. Юумэнэй нэрэ тэмдэглэһэн 3 үгэ бэшэгты.

Изложени (48 хэшээлдэ)

Хулгана.

Амбаар соо хулгана мяханай үнэр абаба. Тэрэ үнэр тээшэ түргэн ошобо. Мяха олоод хазахадаа, хабхада хабшуулдашаба. (17 үгэ)

Диктант (51 хэшээлдэ)

Малаадай.

Манай Харагшан малаан тугалтай. Тэрэнь малаадай гэжэ нэрэтэй. Манай Харагшанай Малаадай маажуулха дуратай. Би Малаадайн хүзүү мааждагби. Намда Малаадай эрхэлдэг. Дал соо Харагшанай мөөрэхэдэ, Малаадай баһа мөөрэдэг. Эхэеэ Малаадай танидаг. (31 үгэ)

1. Үйлэ үгэнүүд доогуур хоер зурлаагаар зурагты.
2. Малаадай ямар бэ - 3 тэмдэгэй нэрэ бэшэгты.

Изложени (63 хэшээлдэ)

Заряа.

Аба гэртээ нэгэ заряа асарба. Зундаа тэрэнээ сарай соо байлгаба. Үбэл тэрэнь нүхэндөө орожо унтаа. Хабар заряа нүхэнһөө гарахал байха.
(21 үгэ)

Диктант (66 хэшээлдэ)

Шубууд.

Хүйтэн болоходо, зарим шубууд дулаан орондо ошожо үбэлжэнэ. Дулаан болоходо, тэдэ шубууд һөөргөө бусажа ерэнэ. Эгээн түрүүн алаг туун ерэжэ, айлай газаагуур үзэгдэнэ. Бүри дулаан болоходо. Бүхы шубууд булта ерэнэ.

Грамматическа дабаринууд.

1. Ажал гэжэ үгэһөө түрэл үгэнүүдые бии болгогты.
1. һүүлшын мэдүүлэлэй шухала гэшүүдые зурагты.